

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Komünistler partimize
sahip çıkın!

İŞÇİNİN SESİ

Karkeren hemü
velatan vekbin!Yıl: 7, Sayı: 147-148
24 Ocak 1981

CEK - AL

*Dünya devriminin çıkarlarına, dolayısıyla
Sovyetler Birliği'nin
gerçek çıkarlarına ters görüşler,
anti-Sovyet görüşlerdir.
İşçinin Sesi, bu görüşlere karşı,
dünya devrimini, Sovyetler Birliği'ni,
tüm yaşayan sosyalizmi
yıllardır savunuyor,
sonuna dek savunacaktır.*

İŞÇİNİN SESİ VE ANTI-SOVYETİZM

R. Yürükoğlu

Eylül 1980'de yayınlanan *Sosyalizm Üstün Gelecektir* adlı broşüre tepki her zaman olduğu gibi gecikerek geldi. *Atılım*'ın Aralık 1980 tarihli sayısında, "Mızrak Çuvala Sığmayınca..." adlı yazı bu görevi yerine getirdi. Yazıda, "Avrupa komünizmi ideologu"na, "anti-komünizm uzmanı"na, "Troçkist 4. Enternasyonal gurupçuklarından biri"ne, "Pakistan'da üstlenmiş bir CIA ajanı"na benzetiliyoruz.

Bu kez, yoksul evinde yeni fakat şaşırtıcı olmayan bir konuk daha var. Britanya Komünist Partisi'nin oportünist bulduğu için kongreye bir ay kala partisinden istifa (!) eden bir gurubun kurduğu "Yeni Komünist Partisi"nin yayın organı *Yeni İşçi*. Bu gazetenin 9 Ocak tarihli sayısında yayınlanan "Teslim Siyaseti" adlı yazı da, bizi, "hiçbir ciddi kanıt olmadan TKP'ye (yönetimine diye anlayın — İ.S.) oportünist diye saldırmak"la, "dünya komünizminin teori ve pratiğine vahşice saldırmak"la, "komünist olmamak"la, "Polonya'da Solidarity'nin tutumunu desteklemek"le, "gerici fikirleri devrimci sözlerle öne

sürmek"le, "Yuro-komünistlik"le, ya gizlenmiş bir Troçkist ya da gizlenmiş bir Stalinist olmakla suçluyor.

Yeni Komünist Partisi'ni Türkiyeli komünistin tanınması açısından biriki şey söylemeliyiz. Bu parti, kendi ülkesi için ekonomik savaşım dışında çok az şey söyleyebilen, bu söylediklerinin çoğunda da Britanya Komünist Partisi'nden daha sağa düşen bir partidir. Tüm enerjisini dünya komünist hareketi tarafından tanınmaya yönelten, bunun için hatta partilerinin oportünistlikle eleştirdikleri için Kanada Komünist Partisi'nden haksız biçimde çıkarılan gurubun liderinin bunlara yazdığı kişisel mektubu bu partiye yollayabilmiş bir partidir. Yalnızca en son kurulduğu için çok "yeni" olan bu ilkesiz ortacı örgütün bize yönelttiği "eleştiri"nin nedeni, yukarıda belirttiğimiz özelliklerde saklıdır. *Atılım*'ın, yazdığı yazıyı broşürümüzün İngilizcesine dayandırması da ilginç bir raslantı olsa gerek!

Bu iki yazının ilkel sataşmalarını bir yana bırakalım. İkisinin de yöneldiği bir temel suçlama vardır: Anti-Sovyetizm.

Bizim de üzerinde durmak istediğimiz konu budur.

Sorunun çerçevesi

Dünya komünistlerinin üzerinde anlaştığı ortak bir gerçek vardır. Anti-sovyetizm, komünizme düşmanlık anlamına gelir. Dünya barışına, sömürsüz bir topluma, kişinin her yönüyle gelişmesine düşmanlık anlamına gelir.

Yalnız, anti-Sovyetizmi nasıl anlayacağız? Bu sorunun kişiye, "durum"a göre değişmeyen bir yanıtı olması gerekir. Sovyet halkına mı düşmanlık, Sovyet düşmanlığıdır? SBKP'ye mi, Marksizm-Leninizme mi, Sovyet devriminin gerçekleşme biçimine mi? Sosyalizm kuruculuğunun teori ve pratiğine mi? Sovyetler Birliği'nin altmışüç yıllık tarihinin genel sonuçlarına mı, yoksul belirli dönemlerde işlenen hatalara mı? Yoksa, daha önceki yıllardaki bazı doğruların hata diye geri çekilmesine mi? SBKP'nin son kongresince belirlenen çizgiye mi, yoksa bunun bazı yönlerine mi karşı çıkmak anti-Sovyetizmdir?

Anti-Sovyetizm nedir? Bu soruyu yanıtlamanın, dostla tutarsız bağlaşık ya da düşman arasındaki çizgiyi çekebilmede belirleyici önemi vardır. Ayrıca, "Sovyet dostu" geçinen pekçok asalağın maskesini indirmede büyük önemi vardır.

Bu soruya doğru bir yanıt, ancak bir başka sorunun ardından verilebilir: Sovyetler Birliği kendi başına bir amaç mıdır, yoksa daha genel bir amacın en güçlü aracı mıdır? Bir başka deyişle, bugün Sovyetler Birliği'nin dünyadaki yeri, rolü, görevi nedir?

Sovyetler Birliği'nin dünyadaki rolü

Lenin, 1918 yılında yazdığı bir makalede şöyle diyordu:

"... dünya devriminin çıkarları, ... Sovyet iktidarının bu devrime yardım etmesini ama kendi gücüyle uygun yardım biçimini seçmesini gerektiriyor." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce Basım, c.27, s.72)

Ardından, 1921'de toplanan RKP(B)'nin 10. Tüm Rusya Konferansı'nda yaptığı konuşmada yukarıdaki fikri, "yardım"ın ana biçimini somutlaştırarak geliştirmişti:

"Biz şimdi uluslararası devrime ana etkimizi ekonomik siyasetimiz yoluyla yapıyoruz... Bu alanda savaşım artık evrensel olmuştur. Bu sorunu bir kez çözdük mü, uluslararası ölçekte kesin ve sonul olarak kazanmış olacağız." (Lenin, c.32, s.437)

Yukarıdaki alıntılarda açıkça görüldüğü gibi, Lenin soruna "uluslararası ölçekte", dünya devriminin çıkarı açısından yaklaşmaktadır. *Sovyetler Birliği'nin dünyadaki başta gelen rolü ve görevi, uluslararası devrime yardımcı olmaktır*. Bunu yapabilmek için elindeki en güçlü aracı ekonomik gelişmesidir, ekonomik siyasetidir.

Biz de, Lenin'in bu görüşünü günümüz koşullarına uzatarak, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*'de şöyle yazmıştık:

"Çağımız kapitalizmden sosyalizme geçiş çağıdır diyoruz. Bu değerlendirme, kapitalist sistemden kopmuş ayrı bir devrimci merkezin varlığını ve giderek güçlenişini, emperyalist zincirden kopan yeni halkalarla beslenişini yansıtıyor. *Kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci*, bir başka deyişle, devrimci merkezin nitel ve nicel olarak güçleniş ve egemen oluş sürecidir. Somut olarak Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin her alanda ilerlemeleri ve yeni ülkelerin de kapitalist sistemin zayıf halkalarında gerçekleşen devrimlerle sosyalist topluluğa katılmaları sürecidir. Bu süreç sosyalist sistemin her alanda emperyalizmi geçmesiyle çağ değişecek, *sosyalizm çağı*

açılacaktır. Kuşkusuz bunun en kestirme yolu, büyük emperyalist ülkelerde devrimin gerçekleşmesidir. Ne var ki, bu şimdilik ufukta görünmüyor. Ve Sovyetler Birliği bu çağın ağır sorumluluğunu tüm güçlülere karşı onurla, üstün başarıyla taşıyor." (*Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 5. Basım, s.33)

Görüldüğü gibi, yukarıdaki alıntıda Sovyetler Birliği'nin bugün dünyadaki rolü *dünya devrimi açısından* ele alınmış, o temel hedef içinde değerlendirilmiştir.

Dünya devrimci merkezi, proleter hareketinin dünyada en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir. Sosyalizmi, ardından komünizmi kurma savaşımı, dünya proleter hareketinin bugün ulaştığı en yüksek aşamadır. "Sömürsüz-sınıfsız özgür bir dünya yaratma savaşımı, fabrikalarda, tarlalarda her gün tarihten gelen eşitsizliklerin üstüne çıkarak sosyalizmi üretme savaşımı" (R. Yürük-oğlu, "Dünya Devrimci Merkezi ve Oportünistlerin Çaresizliği", *İşçinin Sesi*, sayı: 120-121) en yüksek sınıf hareketidir. "Dünya emperyalist burjuvazisine karşı savaşın en yükseğidir." (agy)

Dünya devrimci merkezinin, tekil ülkelerde ya da ülke topluluklarında birlikte oluşan devrimler yoluyla gerçekleşmekte olan dünya devrimine can alıcı bir etkisi vardır. Sovyetler Birliği'nin dünyada tuttuğu yer, SBKP'nin dünya komünist hareketinde en büyük otoriteye sahip bir parti oluşu temel olarak buradan kaynaklanmaktadır. Ülkenin, dünya devrimiyle olan özel bağından gelmektedir.

Sovyetler Birliği'nin dünya devrimci merkezi oluşu, doğru ya da yanlış siyaset izlemesiyle bağlı olmayan nesnel bir konumdur. Bir benzetme yapacak olursak, kapitalist toplumda işçi sınıfının tarihsel rolü nasıl belirli bir anda izlediği siyasete bağlı olmayan bir gerçektir, bu da öyledir. Ya da, Amerika Birleşik Devletleri'nin dünya gericilik cephesinde oynadığı rol gibidir. Sovyetler Birliği, Lenin döneminde de, Stalin döneminde de, kısa süren Malenkof döneminde de, Hruşçof döneminde de dünya devrimci merkeziydi. Bugün de öyledir. Dünyadaki temel rolü ve görevi uluslararası devrime yardımcı olmaktır.

Anti-Sovyetizm nedir

Önce, yukarıda söylediklerimizden mantıksal olarak ulaşılabilecek bir sonuca belirtelim. Sovyetler Birliği, dünya devrimci merkezi ise, dünya devriminin ana gücü ise, onun uzun erimli gerçek çıkarları ile dünya devriminin çıkarları arasında nesnel hiçbir çelişki yoktur, olamaz. Sovyetler Birliği'nin çıkarları, dünya devriminin çıkarlarına bağımlı, onunla uyumlu çıkarlardır.

Şimdi tanım yapabiliriz: *Dünya dev-*

riminin çıkarlarına, dolayısıyla Sovyetler Birliği'nin gerçek çıkarlarına ters görüşler, anti-Sovyet görüşlerdir.

Öyleyse, şu ya da bu konudaki görüşleri, tutumları eleştirmek, sorgusuz anti-Sovyetizm olamaz. Olabilir de, olmayabilir de. Eleştiri doğru ise ve devrimin çıkarı açısından yapıyorsa, dünya devriminin ve Sovyetler Birliği'nin çıkarlarını yansıtıyordu, Sovyet dostluğudur. Eleştiri yanlış ise, dünyanın kurtuluşuna ve Sovyetler Birliği'nin gerçek çıkarlarına ters düşüyordur, anti-Sovyetizm olabilir. Olabilir diyorum, çünkü burada da belli bir ayırım gözetmek gereklidir. Bu noktaya ilerde yine döneceğiz.

Genelin çıkarı önde gelir

Dünya devrimci ile Sovyetler Birliği'nin uzun erimli gerçek çıkarları arasında çelişki olamaz dedik. Yalnızca bu kadar da değil. Sovyetler Birliği ile hiç bir sosyalist ülkenin, hiçbir ülkenin işçi sınıfının, hiçbir komünist partisinin uzun erimli gerçek çıkarları arasında çelişki yoktur.

Öyleyse, sosyalist sistem partilerindeki farklı görüşleri, dünya komünist hareketi içindeki çok farklı görüşleri, dünya işçi sınıfının çok önemli bir parçası olan Avrupa komünist partilerinin tutumunu, SBKP'nin kendi içinde geçirdiği farklılaşmaları nasıl açıklayacağız? Tüm bu farklılıklar yukarıda söylediğimizi çürütmez mi?

Bu konuda, öteki unsurları dışarıda tutarak, öncelikle bakılması gereken yer, genel çıkarla özel çıkarın ilişkisidir. Toplumsal-tarihsel gelişmenin çıkarları açısından özel çıkar genel çıkara bağımlıdır. Parça, bütününe çıkarına boyun eğmelidir. Örneğin, dünya komünist hareketinin çıkarı bir partinin çıkarından önce gelir, dünya devriminin çıkarı, Sovyetler Birliği dahil, tüm parçaların çıkarından önde gelir.

Önce, hiçbir komünist partisinin çıkarlarıyla, dünya devriminin çıkarları arasında çelişki yoktur dedik. Şimdi, parça bütününe çıkarına boyun eğmelidir diyoruz. İki paragraf yukarıda ortaya çıkan soruyu yanıtlayalım derken, bu kez ikinci bir çelişkiye mi düşüyoruz?

Bazı geneller, uzlaşmaz çelişkili özel-lerin birliğidir. Çünkü o genelin uzlaşmaz çelişkiler barındırması o gün için onun *belirleyici* özelliğidir. Örneğin, "dünya" diye bir geneli alırsak, bunun içinde sosyalist ülkeler, emperyalist ve kapitalist ülkeler birlikte yer alıyor. Böyle "genel"lerde, genel ile çeşitli özelliklerin uzun erimli gerçek çıkarları arasında uzlaşmaz çelişki vardır. Ne var ki, dünya devrimi, dünya komünist hareketi, dünya işçi sınıfı, dünya sosyalist sistemi bu çeşit geneller değildir.

Böyle genellerin içinde yer alan özeller, genelin *belirleyici* özelliklerine, kendi *belirleyici* özellikleri olarak sahiptirler. Burada genelin gerçek çıkarı ile özelin uzun erimli gerçek çıkarları arasında bir çelişki yoktur. Bu saydığımız geneller içinde de, tüm ötekileri içinde toplanan genel, dünya devriminin çıkarıdır.

İlk soruya dönersek, dünya komünist hareketi içindeki durumu nasıl açıklayacağız? SBKP'nin deneyleri, dünya komünist hareketinin, dünya sosyalist sisteminin durumu, genelimiz olan dünya devriminin çıkarı ile özellerin çıkarı arasında çelişkilerin çıkabileceğini reddedilemez biçimde ortaya koyuyor. Yalnız bu çelişkiler, ilk saydığımız çeşitten çelişkiler *değildir*. Burada iki ayrı çeşit çelişki belirleyebiliriz: 1) Genelin çıkarı ile, özelin *kısa erimli geçici* çıkarı arasında doğan çelişkiler. 2) Ya da *özel değerlendirme hatası* sonunda doğan çelişkiler. (Bu ikinci çeşitte, özel değerlendirme hatasının altında nesnel bir taban yatabilir. Yatmadığında, insan hatalarına bağlı demektir, düzeltilmesi çok kolaydır. Oteki türlü, düzeltilmesi oldukça zordur ve uzun zaman alabilir. Nesnel taban da, oldukça değişik biçimlerde belirebilir. Örneğin, bazı partilerin adı komünist partisidir ama üye yapısı büyük çoğunlukla küçük burjuva köylüdür. Bazı partiler için ise, Lenin'in deyimiyle "emperyalist ulus"un bir sınıfı olan işçi sınıfı, burjuva ideolojisini benimsemiştir vb.) Böyle çelişkiler çıktığında, parçanın çıkarı bütünü çıkarına boyun eğmelidir. Şimdi örnekleyelim.

Sovyetler Birliği'nin, ekonomik ve toplumsal düzeni farklı ülkelerde ekonomik ilişkilere girmesine, özel parçalar açısından bakarsak karşı çıkılabilir. Emperyalist ülkelerle giriştiği ilişkiler, tekelere büyük bir sürüm alanı açıyor, onların bunalımlarını derinleştirmeye yardımcı olmuyor denilebilir. Ya da, Türkiye gibi ülkelerle giriştiği ekonomik ilişkiler, bu ülkelerde gerçekten çok zor durumda olan burjuvaziyi bir anlamda rahatlatıyor denebilir. Bunların tümünde doğru bir yan vardır. Ama bakılacak yer orası değildir. Sovyetler Birliği ve dünya sosyalist sistemi, *bugünkü* dünya koşullarında, kapitalist dünya pazarı ile yoğun ilişkilere girmeden yaşayamaz, teknolojisini gereken hızda geliştiremez, tarihsel geriliği istenen hızda kapatamaz. Sovyetler Birliği'nin dünya kapitalist ekonomisi içindeki ülkelerle ekonomik ilişkilerinde kalkış noktası, sosyalist devletin ekonomik çıkarları olmak zorundadır. Emperyalist ülkelerle ilişki kurulamaz, şu az gelişmiş ülkelerde bunalım var onlarla da kurulamaz, şu ülkelerde emekçi yığınlara ağır baskı var, onlar da olmaz! Bu mantığın sonucu, emperyalizmin altmışüç yıldır çabaladığı temel stratejik hedefi kendi

elinde uygulamak olur: Dünya sosyalizmini kuşatmak, soyutlamak ve yoketmek... Burada kesimsel çıkar değil, genel çıkar belirleyicidir.

Bir başka örnek. Sovyetler Birliği, Hitler Almanyası ile saldırmazlık anlaşması imzaladı. Tüm siyasetini, faşist saldırıyı geciktirmeye yöneltti. Öyle ki, Stalin, Hitler'e yaşgünü kutlamaları bile yolladı. Bu durumun, özellikle Almanya'da komünistleri çok güç durumda bıraktığı tarihsel bir gerçektir. Ama bu anlaşma ile sosyalist devlet, kazandığı yıllar içinde ekonomisini son hızla savaşa hazırlayabildi. Yine aynı süre içinde faşizmin gerçek yüzü tüm dünyada daha iyi anlaşıldı. Dolayısıyla, anlaşmanın kazandırdığı yılların faşizmin ezilmesine, tüm insanlığın genel çıkarına olan katkısı da tarihsel bir gerçektir. Genelin çıkarı özelden önce gelir. Bu örnek için söylenebilecek şey şu olabilir: Sovyet tutumu genellikle çok doğrudur ama bunun içinde yaşgünü kutlaması gibi aşırı uygulamalar da olmuştur. Ancak, bunlar yapılırken bile, öte yanda faşizmin niteliği ve Hitler Almanyası'nın saldırıya hazırlandığı açıkça ortaya konmuştur.

Genel ile özel arasında çıkabilecek uyumsuzluğa bir de başka yönden bir örnek verelim. Sovyet basınında ve öteki sosyalist ülkelerin basınında 12 Eylül faşist cuntasının, "sağa da, sola da karşı ilimli cunta" olarak değerlendirilmesi ve Sovyet yetkililerinin, cuntanın kara lideri General Evren'e "yeni görevinde başarı" mesajı yollamaları. Böyle bir tutum almak, Sovyetler Birliği'nin Türkiye ile diplomatik ilişkilerini kesmek zorunda bırakmaz. Kaldı ki, bugüne dek başarı mesajı yollamamış ülkeler büyük bir çoğunluk tutmaktadır. Bazı emperyalist ülke hükümetleri bile, *kamuoyu baskısı* nedeniyle, her türlü demokratik işleyişi yerle bir ederek çıplak diktatörlük kuran bir ekibe açıktan başarı mesajı yollayamamışlardır. Her türlü diplomatik zorunluluğu dikkate aldıkları sonra bile, bu davranışı doğru bulamayız. Sonra, cuntanın yerli ve yabancı finanskapitalin çıkarlarını yansıtan faşist niteliğinin gözlerden gizlenmesi, "sağa da, sola da karşı ilimli" olarak tanıtılması, Sovyet halkına ve dünya işçi sınıfına yanlış bilinç verir.

Türkiye işçi ve devrimci hareketinin *ezici çoğunluğu* cuntayı faşist olarak nitelerken takınılan bu tutumun Türkiye devrim hareketinde yaratacağı zararlara değinmek bile istemiyorum. Cuntaya karşı enternasyonal bir direnişin gelişmesini engellemesi, anti-Sovyetizmi doludizgin azdırması yanında çok daha ağır sonuçları olacağı açıktır. Ama bu örnekte de kalkış noktamız genelin çıkarıdır ve sorduğumuz soru şudur: Bu tutumun, dünya devrim hareketine ve

Sovyetler Birliği'ne kazandırdığı birşey var mıdır? Yoktur, faşist cunta karşısında alınan tutum genelin çıkartıyla uyumsuzdur. Ne Türkiye işçi ve komünistlerinin, ne Sovyetler Birliği'nin, ne dünya devriminin herhangi gerçek bir çıkarını yansıtmamaktadır.

Açık tartışma ile anti-Sovyetizm farklı şeylerdir

İ. Bilen oportünistleri, TKP'nin Leninci kesiminin görüşlerini yanıtlamadan, yanlışlığını kanıtlamadan, "anti-Sovyetizm" suçlaması ile saldırdıklarına göre, onlar açısından Sovyetler Birliği'ndeki herhangi bir eksiği ya da yanlış göstermek başlıbaşına anti-Sovyetizm olmaktadır. Böyle bir yaklaşım, açık tartışmayı, yoldaşça güveni kökten kaldırır, yerine ikiyüzlülüğü, dalkavukluğu koyar. Böyle bir yaklaşım cinayettir.

Her sınıfın, kalın çizgileriyle gerçek ve temel sınıf çıkarlarını yansıtan bir sınıf siyaseti vardır. Ne var ki, bu kalın çizgi içinde farklı vurgular olabilir. Olabilir değil, olması kaçınılmazdır. Örneğin, baş emperyalist Amerika'daki son başkanlık seçimlerinde Carter ve Reagan ekipleri birbirlerinin gözlerini oydular. İkisi de emperyalist finans kapitalin sözcüleri değil mi? Öyle, ikisi de aynı çıkarın sözcüsüdür ama farklı tonda emperyalist programları vardır. Ne Carter Reagan'a karşı çıktı diye, ne Reagan Carter'a karşı çıktı diye "anti-emperyalist" olmazlar.

Doğal olarak işçi sınıfı içinde daha farklı bir durum vardır. İşçi sınıfı içinde, tekeller arasında var olan çelişkiler, uzlaşmaz çelişkiler ve bunların sonucunda beliren şiddetli boğuşma yoktur. Ama yine de, farklı yanaşmalar vardır, kaçınılmazdır, olmak zorundadır. Bunlar varsa, açık ve yoldaşça bir tartışma da olmak zorundadır.

İşte TKP'nin Leninci kesiminin dünya komünist hareketi içinde çeşitli konulara getirdiği görüşler bu çerçevede içindedir.

Bizim komünist kılığındaki bürokrat dalkavuklarımız, görüşlerimizin yanlışlığını-doğruluğunu bile tartışmadan "anti-Sovyetik" derken ne demek isterler? Biraz düşünelim. *İşçinin Sesi*, Stalin'in savunduğu, "sosyal-faşist", "sınıfa karşı sınıf" tezlerini bugün eleştirse hiç ses ederler mi? *Emezler*. Hruşçof zamanında yaşasaydık da Stalin'e "canı" deseydik? Yine *eleştirmezlerdi*. Bizim için, Türkiyeli komünistler için acı fakat doğru bir kanıt verelim. Dünya ölçüsünde büyük bir ozan ama ne yazık ki komünistliği ozanlığın hayli geride gelen Nazım Hikmet, Stalin'in sağlığında "Stalin babamız" derken, ölünce, "Lenin yeniden doğdu"

demedi mi? Demek ki günün egemen sesiyle bir önceki yanlışları eleştirirsek bir sorun çıkmayacak, "Sovyet düşmanı" olmayacağız. Peki, Stalin zamanında yaşayıp Stalin'i eleştiren bir yiğit var mı TKP'deki oportünistlerimiz arasında?

Demek ki, İ.Bilen oportünistlerinin ağzında "anti-Sovyetizm", SBKP'nin o gün eleştirdiği yönleri eleştirmeyi içine almıyor. Ama ne gün yaşarsan yaşa, o günün tutumuyla anlaşmadığın yönler çıktığında "Sovyet düşmanı"sın. Bu tutum, Sovyet dostluğu adına yapılan ama sosyalizmi gözden düşürmek, iğrenç göstermek için didinen dünya burjuvazisinin eline en güçlü silahı veren bir ikiyüzlülüktür. Dalkavukluğun adını "Sovyet dostluğu" koymaktır.

"SBKP'nin görüşlerini eleştirmek düşmanlık" görüşü, ancak bir koşul altında geçerli olabilir. O gün söylene-nin, yarın "yanlış"ı denmeyecek bir doğru olabileceğinin bir garantisi varsa. Böyle bir garantinin olabileceğini düşünmek bile metafiziktir. "Kişiyi tapmanın" öznesini biraz daha geniş tutmaktan başka bir anlama gelmez. İşçi hareketi tarihinde çok sayıda güçlü partiler, kısa erimli geçici çıkarlara dikkatini yoğunlaştırdığı için, öznel hatalar nedeniyle çok kez yanlış yapmıştır. SBKP'de yapmıştır.

Lenin'in Nisan tezlerine, ayaklanma önerisine karşı çıkan Bolşevik kadrolar yanlış yapmıştır... Leninci teorinin ve sosyalist toplum anlayışının bir çok yönünü donduran Stalin yanlış yapmıştır. Ne olursa olsun, Stalin döneminde parti kongresinin uzun süre toplanmayışı, kişiyi tapmayı, açık tartışmanın ortadan kalkışını onaylayamayız... Tarih kitaplarının yeniden yeniden yazılmasını, özellikle Hruşçof döneminde Stalin'in katkılarının, hatta varlığının tarihten silinmesini onaylayamayız... Bugün Sovyetler Birliği'nde Stalin'in, hatta tüm yanlışlıklarına karşın, Troçki'nin, Buharin'in, Zinovyef'in vb. kitaplarının basılmayışı, satılmayışı, kütüphanelerde ancak özel izinle girilebilen yerlerde birkaç eski nüshanın var oluşu doğru değildir. Otuzbeş yıldır yetişen kuşaklar bu kişileri eğrisiyle-doğrusuyla kendi yazdıklarından okuyamıyorlar... Bundan 5-6 yıl öncesine dek Türkiye gibi finans-kapitalin ekonomiye çöktüğü bir ülkeye önerilen, "asker, sivil, aydın yönetiminde kapitalist olmayan gelişme yolu" yanlış olmuştur... Türkiyeliler komünistler olarak, kanıtları var dendiği halde hiçbir kanıt göstermeden Hafızullah Amin'e ajan, faşist denmesini onaylayamayız... Sosyalist toplumda sendikaların devletten bağımsız örgütlenmesi gereğine karşı çıkan görüşler doğru değildir... Günümüz dünyasının somut güç denge-

si içinde, "barışçı yoldan" devrim bir hayaldir.

TKP'nin 49 yıldır kongresinin yapılmamasını, Politik Büro kararıyla Merkez Komitesi üyelerinin ve partinin üçte birinin partiden ihraç edilmesini ve bu suçları işleyenlere karşı çıkılmamasını onaylayamayız.

Demek ki dünyanın en güçlü, en deneyimli, en olanaklı partisi SBKP bile yanlış yapmıştır, yapabilir. Bu yanlışların yapıldığı dönemlerde bunların eleştirilmesi belki kısa erimli geçici bazı çıkarlarla gelişebilir ama dünya devriminin ve Sovyetler Birliği'nin gerçek çıkarlarını savunarak gelişebilir. Yanlışların pratik göstermeden önce en kısa sürede ortaya çıkabilmesinin tek yolu, açık, yoldaşça tartışmadır. İşte oportünistler bunu önlemeye çalışıyorlar. Parti içinde ve her yerde, her düzeyde. Biz, gerçekleri kendimize karşı mı gizlemeye çalışıyoruz? Burjuvazi bunların hepsini biliyor.

Bu noktada oportünistlerimizin şöyle dediklerini duyar gibi oluyoruz: "Sovyetlerin ve dünya devriminin çıkarlarını sen onlardan daha iyi mi bileceksin?" Ne var ki, sorun, bizim ya da başka komünistlerin yapabilecekleri eleştirilerin doğru olup olmaması değil, hangi parti olursa olsun her partinin yanlış yapıp yapmayacağıdır. Yapılan eleştiriler yanlışsa, doğruları *kolayca* gösterilir. Yanlış yapan da ya şapkasını alır gider, ya kalır, özeleştiri yapar. Dünya komünist hareketinde, Sovyetler Birliği'nde, sonradan kabul edilen çok yanlış (yanlışla yanlışlı diyerek, ya da doğruya yanlışlı diyerek) yapılmıştır. Öyle olduğu için, Sovyetler Birliği'ne ve SBKP'ye karşı her komünistin göstermesi gereken saygıyı koruyarak farklı görüşlerin belirtilmesinin, düşmanlık sayılmayacağı açıktır.

Bu söylediğimize karşı, "sen de kim oluyorsun"la ayağa kalkılamaz. Dünya komünist hareketi, eski Hindistan'ın kast sistemi değildir. Her komünist partisi, her komünist eşittir. SBKP eşitler arasında birincidir. Onun hepimizin gözünde sahibi olduğu yüce yer, yanlışıyla, doğrusuyla ardında getirdiği şanlı tarihten ve insanlık için bugün de yaptıklarından kaynaklanan moral bir konumdur. Bu konunun, her yeni tutumda yeniden kazanılması gerekir. Doğru tutum, "sen de kim oluyorsun" diyeceğine söyleneni yanıtlamak olur.

Sonra, "bir parti tutum belirtmeden, sen de belirtmezsin, bu partinin iç işlerine karışmak olur" da denemez. Proletarya enternasyonalizminde böyle bir koşul yoktur. Dünya işçi sınıfının genel savaşına zarar veren durumlarda sesini yükseltmek her komünistin görevidir.

Farklı görüşler, ucuz yaftalamaları,

korku ticaretini bir yana bırakarak, yoldaşça tartışılmadıkça, yanlışlar tozlu köşelerde gizli kalır. Teorik ve pratik gelişmenin hızı çok düşer.

Böyle yazılarda fıkraya anlatmak "pek ciddi" sayılmıyor ama biz o görüşte değiliz. Onun için anlatacağım. Ahmet adında bir adam pazardan 1 liraya tesbih almış. Eve giderken arkadaşı Mehmet tesbihi görmüş beğenmiş, "2 liraya sat" demiş. Ahmet satmış satmaya ama bir düşüncedir almış, "yahu 1 liraya pazardan alacağına 2 liraya benden aldı, bunun bir bildiği vardır, bu tesbihte bir hikmet var". Koşmuş Mehmet'e, "arkadaş al 4 lira, ver tesbihi". Almış. Bu kez Mehmet'i düşünce sarmış, "2 liraya sattı, 4 liraya aldı, bu tesbihte bir hikmet var". Koşmuş Ahmet'e, "al 10 lira, ver tesbihi". Daha sonra Ahmet, "ver tesbihi, al 30 lira". Mehmet, "al 80 lira, ver tesbihi". Böyle sürüp giderken Ahmet, "al 500 lira, ver tesbihi" demiş. Mehmet: "Veremem." "Neden?" "Senden ayrıldıktan sonra bu bir hikmet vardır dediğim tesbihi pazarda 1 liraya görünce kaldırıp attım." Ahmet: "Tuh, ne yaptın! Ne güzel bir ticaret kurmuş geçinip gidiyorduk!"

Evet, dünya komünist hareketini ilgilendiren çeşitli konularda komünist partilerinin bazılarından, başka bazı konularda başka bazı partilerden farklı düşünüyoruz. Buradan kalkarak *İşçinin Sesi*'ne anti-Sovyet, anti-komünist diyenler gerçek bir komünist olamaz!

Komünizm ülküsünü halkımızın gözünde küçük düşürmekten başka bir iş yapmayan Politik Büro'muzun sayın üyeleri! "Onlar bilirler" gevelemesiyle bizi susturmaya çalışmaktan, "anti-komünizm", "anti-Sovyetizm" umacılarıyla korkutmaya yeltenmekten vazgeçin de görüşlerimizi yanıtlayın. O kadar yazı yazdınız, küfür etmekten kendi görüşünüzü yazmayı unuttunuz herhalde. Ne *Aulum*, ne radyo daha Polonya olayları ve sendikaların yeri konusunda *Tercüman* gazetesıyla "polemik" yapma dışında ve Afganistan'da Amin'in ajanlığı konusunda kanıt olucu hiçbir şey söylemedi. Söylediklerimizin yanlışlığını kanıtlayın, *belki* o zaman bize "anti-Sovyet" demeye moral bir hakkınız olabilir.

İşçinin Sesi Sovyetler Birliği'ni tüm yaşayan sosyalizmi gücü yettiğince her türlü düşmana karşı yıllardır savunuyor, sonuna dek savunacaktır. Her zaman dünya devriminin çıkarlarını her şeyin üzerinde tutmuştur bunda sonra da tutacaktır. Bunu kimseye yaranmak için değil, insanlığın komünizmle gerçek uyarılığa kavuşacağına inandığı için ve Türkiye'de devrimi yapacak kadroları, yığınları eğitmek, onları engel tanımaz alaylar durumuna getirmek için yapacaktır.